

สารสัค.12 สงขลา

วิสัยทัศน์ : ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพระดับมาตรฐานสากลในปี พ.ศ. 2580

ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 เมษายน - มิถุนายน 2568

สคร.12 สงขลา จัดกิจกรรมรณรงค์เพิ่มความครอบคลุมวัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน และวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน อำเภอเบตง จังหวัดยะลา (อ่านต่อหน้า 4)

สารบัญ

หน้า

3

ข่าวเตือนภัยสุขภาพ

โรคพิษสุนัขบ้า ติดเชื้อถึงตาย สคร.12 สงขลา
เตือน โดนสัตว์ข่วน-กัด ให้รีบพบแพทย์
แฉะ ยึดหลัก 3 ป.

หน้า

4

รอบรู้สคร.12 สงขลา

สคร.12 สงขลา จัดกิจกรรมรณรงค์เพิ่ม
ความครอบคลุมวัคซีนรวมป้องกันโรคหัด
คางทูม-หัดเยอรมัน และวัคซีนรวมป้องกัน
โรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน จ.ยะลา

หน้า

6

รู้ทัน ป้องกันโรค

“เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แฉะใจ ไม่เก็บ ไม่กิน”
ป้องกันโรคอาหารเป็นพิษ
จากการรับประทานเห็ดพิษ

2

พบกับ...ผู้อำนวยการ

นายแพทย์เจลิมพล โอสทพรมา

ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

สารสคร.12 สงขลา ประจำเดือนเมษายน - มิถุนายน 2568 ฉบับนี้ได้รวบรวม
องค์ความรู้เรื่องโรคและภัยสุขภาพ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานที่จัดขึ้น
เพื่อประโยชน์ด้านการป้องกันและควบคุมโรคสำหรับพี่น้องประชาชนมาเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ เริ่มต้นด้วย ข่าวเตือนภัยสุขภาพ พบกับ “โรคพิษสุนัขบ้า ติดเชื้อ
ถึงตาย สคร.12 สงขลา เตือน โดนสัตว์ข่วน-กัด ให้รีบพบแพทย์ แฉะ ยึดหลัก 3 ป.”
เน้นย้ำ เมื่อถูกสัตว์ กัด ข่วน เลีย โดนรอยแผล แม้เพียงเล็กน้อย ควรรีบ “ล้างแผล
ใส่ยา กักหมา หามอ ฉีดวัคซีนให้ครบ”

นอกจากนี้แล้ว สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา ได้ดำเนิน
กิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องตลอด 3 เดือนที่ผ่านมา พบกับคอลัมน์ รอบรู้
สคร. 12 สงขลา เพื่อเป็นการขับเคลื่อนพันธกิจสำคัญ นั่นคือการป้องกันควบคุมโรค
และเตรียมความพร้อม ตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข ซึ่งกิจกรรมที่ปรากฏ
ในสารสคร.12 สงขลา ฉบับนี้ ปิดท้ายฉบับนี้ด้วย คอลัมน์ รู้ทัน ป้องกันโรค พบกับ
“เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แฉะใจ ไม่เก็บ ไม่กิน” ป้องกันโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ
ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค
โทร.1422 แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดีครับ...

คณะผู้จัดทำ : สารสคร.12 สงขลา จุลสารเพื่อการประชาสัมพันธ์
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนเมษายน - มิถุนายน 2568

ที่ปรึกษา : นายแพทย์เจลิมพล โอสทพรมา,
นางสาวธรรยา จันทูตานนท์, แพทย์หญิงวันวิสาข์ กาญจนภรณ์,
นายปฐมพร พริกชู, นางธนัชฐา ดิษสุวรรณ์,
นายธีร์ธวัช ศรีเพชรชัย

บรรณาธิการ : นางสาวจิรภา รักแก้ว

กองบรรณาธิการ : นางโสภิตา ตันนาธิป, นางสาวดวงพร เกลี้ยงกลม

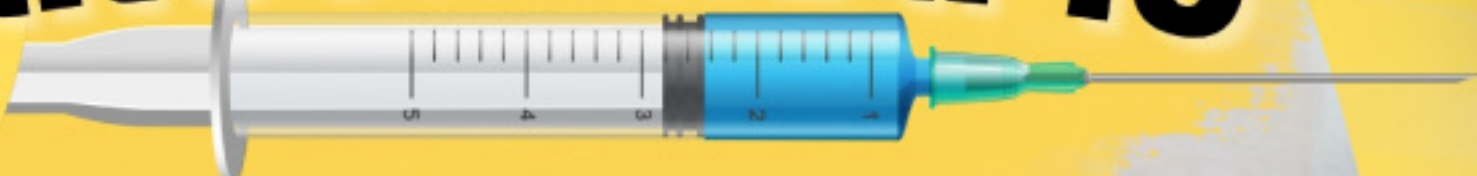
ศิลปกรรม : นางสาวนภัสสร จันทรัตน์

พิสูจน์อักษร : นายนนทชัย ขุนฤทธิ์

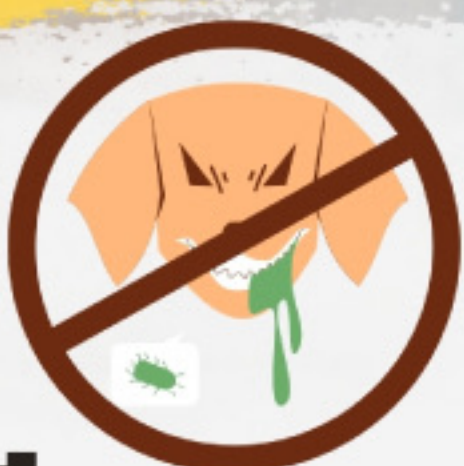
! ช่างเตือนภัยสุขภาพ

โรคพิษสุนัขบ้า

ติดเชื้อ....ถึงตาย

สคร.12 สงขลา เตือน!!

✔ โดนสัตว์ข่วน-กัด ให้รีบพบแพทย์

✔ แะ ยึดหลัก 3 ป.

โรคพิษสุนัขบ้า เกิดจากเชื้อไวรัสเรบีส (Rabies virus)

จากการถูกสัตว์เลื้อดงุ่น โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ที่มีเชื้อพิษสุนัขบ้ากัด ข่วน หรือเลียบริเวณที่มีรอยแผล รอยข่วน หรือน้ำลายของสัตว์ที่มีเชื้อพิษสุนัขบ้าเข้าตา ปาก จมูก สัตว์นำโรคที่สำคัญ คือ สุนัข แมว และอาจพบในสัตว์อื่น ๆ เช่น กระรอก กระแต กระต่าย ชะนี หมู ลิง โค เป็นต้น จะแสดง อาการหลังได้รับเชื้อ 15 - 60 วัน บางรายอาจน้อยกว่า 10 วัน หรือนานเป็นปี อาการเริ่มแรก คือ ปวดศีรษะ มีไข้ต่ำ ๆ เจ็บคอ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย ต่อมามีอาการคันบริเวณแผลที่ถูกกัด แสบๆ ร้อนๆ แล้วลามไปส่วนอื่น นอกจากนี้จะมี อาการกระสับกระส่าย กลัวแสง กลัวลม ไม่ชอบเสียงดัง มีอาการกลืนลำบาก ทำให้ ไม่อยากดื่มน้ำ มีอาการกลืนน้ำ แขนหน้าอก หายใจไม่ออก หรืออาจชักเกร็ง อัมพาต หมดสติ และเสียชีวิตภายใน 2-7 วันนับจากวันเริ่มแสดงอาการ

นายแพทย์เฉลิมพล โสภพพรมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

ห่วงใยพี่น้องประชาชน แนะนำป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ยึดหลัก 3 ป. ป.ที่ 1 คือ ป้องกันสัตว์เป็นโรค โดยการนำสัตว์ไปฉีดวัคซีนครั้งแรกเมื่อสัตว์มีอายุ 2-4 เดือน และกระตุ้น 1 ครั้ง เมื่ออายุ 6 เดือนถึง 1 ปี หรือตามที่แพทย์นัด และปีถัดไปฉีดกระตุ้น ปีละ 1 ครั้ง ทุกปี หากสัตว์เลี้ยงตายผิดปกติ ขอให้แจ้งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและอำเภอ **ป.ที่ 2** คือ ป้องกันการถูกกัด ประชาชนสามารถหลีกเลี่ยงการถูกกัดด้วยคาถา 5 ย. คือ 1. อย่าแหย่ ให้สุนัขโมโห โกรธ 2. อย่าเหยียบ หาง หัว ตัว ขา หรือ ทำให้สุนัขหรือสัตว์ต่างๆ ตกใจ 3. อย่าแยก สุนัขที่กำลังกัดกันด้วยมือเปล่า 4. อย่าหยิบ ชามข้าวหรือเคลื่อนย้ายอาหารขณะที่สุนัขกำลังกิน และ 5. อย่ายุ่ง หรือเข้าใกล้กับสุนัขที่ไม่มีเจ้าของ หรือไม่ทราบประวัติ **ป.ที่ 3** คือ ป้องกันหลังถูกกัด หากถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมข่วน/กัด/ สัมผัสน้ำลายเข้าทางบาดแผล หรือผิวหนังที่มีรอยดลอก หรือถูกสัตว์เลียที่เยื่อบุปาก จมูก ตา ให้การล้างแผลด้วยน้ำสะอาด และสบู่ อย่างเบามือ โดยให้น้ำไหลต่อเนื่องอย่างน้อย 10 - 15 นาที จากนั้น ใส่ยาฆ่าเชื้อที่บาดแผล และรีบไปพบแพทย์ทันที เพื่อรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบชุดและตรงตามแพทย์นัด

ทั้งนี้ เน้นย้ำ เมื่อถูกสัตว์ กัด ข่วน เลีย โดนรอยแผล แม้เพียงเล็กน้อย ควรรีบ “ล้างแผล ใส่ยา ทักหมา หามอบ ฉีดวัคซีนให้ครบ” คือ ให้รีบล้างแผลด้วยน้ำ และสบู่ นาน 10 - 15 นาที ใส่ยาฆ่าเชื้อ รีบไปพบแพทย์เพื่อพิจารณารับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบชุด ทักสัตว์เพื่อดูอาการอย่างน้อย 10 วัน หากสัตว์เสียชีวิตให้ส่งสัตว์ตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัข

สคร.12 สงขลา

01

สคร.12 สงขลา จัดกิจกรรมรณรงค์เพิ่มความครอบคลุมวัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน และวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

วันที่ 21 พฤษภาคม 2568 นายแพทย์เฉลิมพล โสสถพรมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา เป็นประธานเปิดกิจกรรมรณรงค์เพิ่มความครอบคลุมวัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน และวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน โดยนายปฐมพร พริกชู รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร กล่าวรายงาน พร้อมด้วยเครือข่าย ทั้งนี้ ภายในงานมีบริการฉีดวัคซีนพื้นฐานในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี พร้อมจัดบูธนิทรรศการให้ความรู้และให้บริการตรวจหาเชื้อไข้เลือดออกและไข้มาลาเรีย จัดขึ้น ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา พร้อมกันนี้ ได้ลงพื้นที่บริการฉีดวัคซีนพื้นฐานในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ณ มัสยิดดารุสสลาม บ้านกอซี ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

02

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ จัดประชุมราชการองค์กรแห่งความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLO) ในการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันที่ 28 พฤษภาคม 2568 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา โดยกลุ่มสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ จัดประชุมราชการองค์กรแห่งความรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLO) ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2568 ในการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) : การฝึกทักษะการออกกำลังกายในน้ำ โดยมีนายแพทย์เฉลิมพล โสสถพรมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา เป็นประธานเปิดการประชุมฯ เพื่อส่งเสริมทักษะความรอบรู้ด้านสุขภาพ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายเจ้าหน้าที่ สคร.12 สงขลา ที่มีค่า BMI เกินค่ามาตรฐานรวมถึงผู้ที่มีความสนใจในการเสริมสร้างทักษะความรอบรู้ด้านสุขภาพ จำนวน 30 คน ทั้งนี้ได้รับเกียรติจากคุณชัยวิชิต สมสงค์ (Personal trainer) เป็นวิทยากรบรรยายและฝึกปฏิบัติการออกกำลังกายในน้ำ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตำบลเขาopusเขาช้าง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

สคร.12 สงขลา

03

ผู้อำนวยการสคร.12 สงขลา ร่วมพิธีอัญเชิญพระพุทธรูปไปประกอบพิธีฮัจย์ ในเทศกาลฮัจย์ ประจำปี พ.ศ. 2568 (ฮ.ศ. 1446)

วันที่ 2 พฤษภาคม 2568 นายแพทย์เจลิมพล โสถพรหมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา ร่วมพิธีอัญเชิญพระพุทธรูปไปประกอบพิธีฮัจย์ ในเทศกาลฮัจย์ ประจำปี พ.ศ. 2568 (ฮ.ศ. 1446) โดยมี นางสาวชาบีดา ไทยเศรษฐี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน พร้อมด้วย นายโชติณรินทร์ เกิดสม ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา จัดขึ้นเพื่ออัญเชิญความสะอาดแก่พี่น้องประชาชนชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ณ อาคารอเนกประสงค์ ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

04

สคร.12 สงขลา ร่วมกิจกรรมรณรงค์วันมาลาเรียโลก 2568 (World Malaria Day 2025) ณ จังหวัดนนทบุรี

วันที่ 25 เมษายน 2568 นายแพทย์เจลิมพล โสถพรหมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา พร้อมด้วย คณะผู้บริหารและบุคลากรกรมควบคุมโรค ร่วมกิจกรรมรณรงค์วันมาลาเรียโลก ประจำปี 2568 (World Malaria Day 2025) “ยุติมาลาเรียไปด้วยกัน: ต่อยอดความมุ่งมั่น จุดพลังฝัน สร้างสรรค์สู่อนาคต” โดยมีนายสัตวแพทย์สรวิศ ธานีโต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน ในพิธีเปิดกิจกรรม กล่าวรายงานโดย นายแพทย์ภาณุมาศ ญาณเวทย์สกุล อธิบดีกรมควบคุมโรค จัดขึ้น ณ โรงแรมแกรนด์ รีชมอนด์ สไทล์ คอนเวนชัน จังหวัดนนทบุรี

05

สคร.12 สงขลา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครองค์กรภาคประชาสังคม ในการจัดบริการเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในชุมชน (Reach and Recruit: RR) รุ่นที่ 2/2568

วันที่ 23 เมษายน 2568 นายแพทย์เจลิมพล โสถพรหมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา เป็นประธาน เปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครองค์กรภาคประชาสังคม ในการจัดบริการเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในชุมชน เฉพาะด้านการเข้าถึงบริการป้องกันและการสนับสนุนเข้าสู่บริการสุขภาพ (Reach and Recruit: RR) รุ่นที่ 2/2568 ระหว่างวันที่ 23 - 25 เม.ย. 68 ณ โรงแรมคริสตัล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

06

สคร.12 สงขลา ลงพื้นที่เยี่ยมเสริมพลัง และติดตามการดำเนินงานช่วงเทศกาลสงกรานต์ 2568 ณ จังหวัดตรัง

วันที่ 12 เมษายน 2568 นายแพทย์เจลิมพล โสถพรหมมา ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา และคณะ ลงพื้นที่เยี่ยมเสริมพลัง และติดตามการดำเนินงานในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ณ จุดตรวจ อบต. ละมอ อำเภอนาโยง จุดตรวจบริเวณป้อมสายตรวจตำบลนาพละ อำเภอเมืองตรังและจุดตรวจลำภูรา ตำบลลำภูรา อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

5

สารสคร.12 สงขลา

รู้ทัน ป้องกันโรค

เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แน่ใจ ไม่เก็บ ไม่กิน

จากการติดตามสถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษ

การรับประทานเห็ดพิษจากแพลตฟอร์มเฟียร์ระวังโรคดิจิทัล (DDS) กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 8 พฤษภาคม 2568 พื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ ที่เข้ารับการรักษาสถานบริการสาธารณสุข รวมทั้งสิ้นจำนวน 23 ราย ไม่มีผู้ป่วยเสียชีวิต และแนวโน้มพบผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นในช่วงฤดูฝน ซึ่งมีจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง⁽¹⁾

และจากโปรแกรมเฟียร์ระวังเหตุการณ์โรคและภัยสุขภาพ (M-EBS) กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานการระบาคเป็นกลุ่มก้อน 6 เหตุการณ์ ได้แก่ จังหวัดสงขลา (3 เหตุการณ์) จังหวัดสตูล (2 เหตุการณ์) และจังหวัดตรัง (1 เหตุการณ์) เกิดการระบาคในที่พักอาศัย (5 เหตุการณ์) และเรือนจำ (1 เหตุการณ์)⁽²⁾

คือ การรับประทานเห็ดที่ไม่รู้จักหรือไม่แน่ใจว่ารับประทานได้ และพฤติกรรมในการเก็บเห็ดป่าจากสถานที่ขึ้นของเห็ดทุกปี ตามวิถีชาวบ้านและการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งอาจมีเห็ดต่างชนิดกันขึ้นในตำแหน่งเดียวกัน เนื่องจากเห็ดรับประทานได้และเห็ดพิษหลายชนิดมีลักษณะเหมือนกันมาก แยกออกจากกันได้ยาก หากไม่มีความรู้ความชำนาญในการเก็บเห็ดป่า เมื่อนำเห็ดมาปรุงประกอบอาหารรับประทานร่วมกัน ทำให้เกิดโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ

เห็ดมีพิษห้ามรับประทาน

ความเชื่อที่ผิด

พฤติกรรมเสี่ยง

การป้องกัน

ยี่ดหลัก “เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แน่ใจ ไม่เก็บ ไม่กิน” (3)

- 1 ไม่เก็บหรือกินเห็ดที่ไม่รู้จัก หรือไม่แน่ใจว่ากินได้
- 2 ไม่เก็บเห็ดที่อยู่ในระยะอ่อนมากเกินไป เช่น ระยะเป็นตุ่มหรือตุ่มที่มีรูปร่างคล้ายไข่อาจจะไม่สามารถแยกเห็ดกินได้ และเห็ดพิษออกจากกัน เนื่องจากมีลักษณะคล้ายกันมากจนไม่สามารถแยกได้ด้วยตาเปล่า
- 3 ไม่กินเห็ดดิบโดยไม่ปรุงให้สุกก่อนกิน ทำให้เกิดพิษได้ เช่น เห็ดน้ำหมาก เป็นต้น
- 4 ไม่กินเห็ดร่วมกับแอลกอฮอล์ เช่น เห็ดหังห้อย เห็ดน้ำหมาก หรือเห็ดถั่วที่ขึ้นตามธรรมชาติ

ข้อมูล
เพิ่มเติม..

ความรู้เรื่องเห็ดพิษ คู่มือเห็ดพิษ และข้อเสนอแนะ
ในการดูแลรักษาผู้ป่วยจากการรับประทานเห็ดพิษ
แก่สถานบริการสาธารณสุข

แจ้งเตือน “เห็ด ไม่รู้จัก ไม่แน่ใจ ไม่เก็บ ไม่กิน”

แก่ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประชาชน

แนวทาง

การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการส่งต่อ

เมื่อรับประทานเห็ดแล้วมีอาการผิดปกติ เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเหลว ควรปฏิบัติตัวดังนี้

- 1 หากมีอาการผิดปกติเพียงเล็กน้อยหลังจากรับประทานเห็ดไม่เกิน 4 ชั่วโมง เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลวเพียงเล็กน้อย ให้กินผงถ่านกัมมันต์เพื่อดูดซับพิษ และสังเกตอาการที่บ้านค่อยๆ จิบน้ำเพื่อชะล้างของเหลวที่เสียไป หากเวลาผ่านไป 1 ชั่วโมงมีอาการมากขึ้น ให้รีบไปสถานบริการสาธารณสุขใกล้
- 2 ไม่แนะนำการกระตุ้นให้อาเจียน เช่น การล้วงคอ ให้อาเจียน การดื่มน้ำมากๆ การดื่มน้ำผสมเกลือการรับประทานไข่ขาวดิบ การรับประทานน้ำด่างหรือสมุนไพรชนิดอื่นๆ ปัญหาที่พบจากการทำให้อาเจียน คือ เกิดการติดเชื้อจากการรับประทานไข่ขาวดิบที่มีการปนเปื้อน เกิดบาดแผลในคอ และช่องปากจากการล้วงคอด้วยนิ้วที่ไม่สะอาดหรือเล็บยาว ความดันโลหิตต่ำหรือระดับเกลือแร่ผิดปกติจากการอาเจียนที่มากเกินไป เนื่องจากพิษจากเห็ดทำให้อาเจียนมากอยู่แล้ว
- 3 ควรนำเห็ดที่เหลือหรือภาพเห็ดไปสถานบริการสาธารณสุขด้วย เพื่อใช้ประเมินชนิดของพิษที่ได้รับ
- 4 ควรแจ้งผู้ร่วมรับประทานเห็ดหรือเก็บจากแหล่งเดียวกัน เพื่อให้สังเกตอาการ และรีบไปสถานบริการสาธารณสุขเพื่อรับการตรวจประเมินและดูแลรักษาเบื้องต้นด้วย

เรียบเรียงโดย : นางสาววิชุดา บุษบงค์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา (ข้อมูล ณ 10 พ.ค. 68)
นางสาวธิดา โชติสิริวรกุล นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา (ข้อมูล ณ 10 พ.ค. 68)

ที่ปรึกษา : นางสาวไอรินลดา วิศิษฐ์พรกุล นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

ที่มา : 1.กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แพลตฟอร์มเฝ้าระวังโรคดิจิทัล Digital Disease Surveillance [อินเทอร์เน็ต]. 2568 [เข้าถึงเมื่อ 8 พ.ค.2568]. เข้าถึงได้จาก : <https://ddssdoe.ddc.moph.go.th/ddss/>
2. กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. โปรแกรมเฝ้าระวังเหตุการณ์โรคและภัยสุขภาพ Modernized Event-based Surveillance [อินเทอร์เน็ต]. 2568 [เข้าถึงเมื่อ 8 พ.ค.2568]. เข้าถึงได้จาก : <https://mebs-ddce.ddc.moph.go.th/>
3. กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือเห็ดพิษ (Mushroom Poisoning). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็น บี บี กรุ๊ป จำกัด; 2566.

(ANTHRAX) โรคแอนแทรกซ์ โรคติดต่อจากการทำงานที่ป้องกันได้

โรคแอนแทรกซ์ เป็นโรคจากการทำงานที่เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย *Bacillus anthracis* ซึ่งพบได้ในสัตว์กินหญ้าแทบทุกชนิด ทั้งสัตว์ป่า เช่น ช้าง เก้ง กวาง และสัตว์เลี้ยง เช่น โค กระบือ แพะ แกะ แล้วติดต่อไปยังคนและสัตว์ เช่น สุนัข แมว สุนัข โรคนี้สามารถแพร่จากสัตว์มาสู่คนได้ **แต่ไม่ติดต่อจากคนสู่คน**

อาชีพเสี่ยง

กลุ่มเกษตรกร

แปรรูปเนื้อสัตว์

สัตวแพทย์

จนท.ห้อง LAB

จนท.ปศุสัตว์

การติดต่อในคน

จากสัตว์สู่คนได้หลายช่องทาง

ติดต่อได้ผ่านการสัมผัส

การบริโภคเนื้อสัตว์ที่ปรุงไม่สุก

การขนส่งสัตว์ที่มีภาวะเสี่ยง

ระยะฟักตัวในคน

ตั้งแต่รับเชื้อจนแสดงอาการ

อยู่ระหว่าง 12 ชั่วโมง ถึง 7 วัน

หากสูดสปอร์ของเชื้อโดยตรง
ระยะฟักตัวอาจนานถึง 60 วัน

อาการ

มีไข้ ไอ หายใจไม่อึด
เจ็บหน้าอก

เป็นแผลเนื้อตาย สีดำ
ขอบแผลนูนเป็นวงคล้ายบุหรี่

คลื่นไส้ อาเจียน อุจจาระร่วง
ถ่ายเป็นสีดำ

ผู้ปฏิบัติงาน

สวมถุงมือ หน้ากาก
รองเท้าบู๊ท

ทำความสะอาดบริเวณ
จุดชำแหละ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ

ล้างมือด้วยสบู่หลังสัมผัส
สัตว์ป่วย แจ้งเจ้าหน้าที่ใน
พื้นที่เมื่อพบสัตว์ป่วย

หากมีแผลผิวดปกติ
และมีอาการป่วย
รีบพบแพทย์ทันที

การป้องกัน

ผู้บริโภค

ไม่ควรนำซากสัตว์มาชำแหละ
หรือบริโภค

รับประทานเนื้อสัตว์
ที่ปรุงสุกเสมอ

หลีกเลี่ยงการสัมผัส
สัตว์ติดเชื้อ หรือซากสัตว์

ล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่
หลังสัมผัสสัตว์ หรือ
ผลิตภัณฑ์จากสัตว์

